

OBEC BYSTRIČANY

OBECNÝ ÚRAD
Mirka Nešpora 1/17, 972 45 Bystričany

VSK a.s.
Novoveská cesta 17
053 31 Spišská Nová Ves – Novoveská Huta

Váš list číslo/zo dňa

Naša značka

296/2012

1183/10/12

Vybavuje/linka
starosta obce

Bystričany
30.8.2012

Vec

Vyjadrenie stanoviska Obce Bystričany k povoleniu banskej činnosti a dobývania nerastu andezitu v dobývacom priestore Bystričany

Na základe Vašej žiadosti zo dňa 7.8.2012 o vydanie súhlasu vo veci povolenie banskej činnosti Vám oznamujeme, že Obec Bystričany zásadne nesúhlasí s návrhom vykonávania banskej činnosti v dobývacom priestore „Bystričany“.

Váš doterajší postup vzbudil u nás nedôveru. Odkúpili ste urbársky pozemok od jedného podielníka bez upozornenia Urbárskeho pozemkového spoločenstva Bystričany, čím bol porušený §7 zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách v platnom znení a §140 Očianskeho zákonička v platnom znení, nakoľko prednostné právo na odkúpenie malo Urbárske pozemkové spoločenstvo Bystričany. Svojvoľne ste vybrali pozemok podľa Vášho záujmu a tento označili tabuľou so zákazom vstupu – súkromný majetok. Na našu námiestku ste tabuľu neodstránili, ale aspoň nepretreli farbou. V projekte „Plánu otvárky“ neuvádzate, že dobývací priestor zasahuje do CHKO Ponitrie a že v bezprostrednom susedstve sa nachádza národná prírodná rezervácia Veľká skala. Bez povšimnutia zostala aj skutočnosť, že lokalita Hrádok je archeologickým náleziskom so začiatkom osídlenia v 9. storočí. V ďalšom uvádzame, že z hľadiska životného prostredia je naše katastrálne územie nadmerne zaťažené v dôsledku priemyselného rozvoja hornej Nitry, nakoľko kataster leží v susedstve energetického, chemického, banského a vojenského priemyslu. Nejde len o vplyv exhalátov na zdravotný stav našich občanov, ale aj znečistenie pôd a podzemných vód. Na základe štúdií vykonávaných o zdravotnom stave detskej populácie dosahovali deti nepomerne vyššiu chorobnosť na jednotlivé diagnózy ako deti z 2 obcí, ktoré boli monitorované a ležia severne od Prievidze (vid' príloha č. 1).

V katastri obce sú vybudované 2 skládky elektrárenského popola, a to tzv. provizórna skládka od roku 1965, ktorá zamorovala vo veternom počasí celé okolité územie, v súčasnosti zmena technologických postupov čiastočne zlepšila situáciu. Súčasné navýšovanie skládky vyvoláva zmenu tlakových pomerov v podloží skládky, čo sa odráža ochladzovaním termálnych vód, ich migráciou a narušením geologických vrtov. Termálne kúpalisko, ktorého je správcom obec, tak prichádza nielen o návštěvníkov, ale má aj zvýšené náklady so správou kúpaliska.

Druhá skládka Chalmová už pri začiatku prevádzky v roku 1991 v dôsledku transportu popola zmiešaného s vodou spôsobila zaplavovanie územia, prepady komunikácií a iných nespočetných zmien v prírodnom prostredí. V súčasnosti v období vetrov v suchého počasia dochádza k veterným smrštiám popola, do okolia.

Rieka Nitra, ktorá preteká našim katastrálnym územím, dosahuje najvyšší stupeň znečistenia a biologicky je mŕtva.

Nad katastrom obce prechádzajú 4 trasy vysokého napäťa (2 x 110 kV a 2 x 200 kV).

Najviac sa nás dotýka skutočnosť, že plánovaná banská lokalita sa nachádza vo vstupnej časti Bystrickej doliny ako súčasť CHKO Ponitrie. Predmetná lokalita Hrádok je v schválenom územnom pláne obce Bystricany zaradená ako *genofond* a jeho likvidácia banskou ťažbou by bola nielen poškodením CHKO Ponitrie, ale aj poškodením vzácnej prírodnej aglomerácie z celoslovenského hľadiska.

Bystriciana dolina je označovaná za prírodný skvost nielen CHKO, ale aj celej hornej Nitry a príahlých pohorí. Do doliny zasahujú NPR Veľká Skala a prírodné rezervácie Vtáčnik a Buchlov. Historicky a geografický názov pohoria Vtáčnik naznačuje bohatú druhovú rozmanitosť vtákov. Dolina je navštievovaná nielen občanmi našej obce, ale nachádzajú v nej útočište a relax občania z hornej Nitry, tak silne zaťaženej nekvalitou životného prostredia. Spustením prevádzky kameňolomu pri vstupe do doliny bude výrazne obmedzená a stážená cesta návštěvníkom CHKO, o vizuálnom pohľade nehovoriac. V susedstve našej obce sa nachádzajú viditeľné jazvy po 2 kameňolomoch v strážovských vrchoch i kameňolomu v pohorí Vtáčnik v susednej doline. Otvorenie ďalšej práznej steny nepridá na atraktívite a príťažlivosti Slovenska ako územia s krásnou flórou a faunou lákajúceho všetkých milovníkov prírody. Stávame sa tak postupne krajinou kameňolomov a rozpadajúcich sa hradov.

Tieto skutočnosti uvádzame preto, že naše stanovisko je nielen v súčasnej dobe zodpovedné, ale aj nadčasové, kedy považujeme nás zásadný postoj ako snahu zachovať krásnu prírodu Slovenska aj pre ďalšie generácie.

Na základe horeuvedených faktov postupujeme toto naše stanovisko orgánom, ktoré sa budú k Vášmu návrhu vyjadrovať.

Uvedené skutočnosti nás nielen oprávňujú, ale ukladajú ako povinnosť nedopustiť ďalšie zhoršovanie životného prostredia našich občanov a traumatizovať ich život..

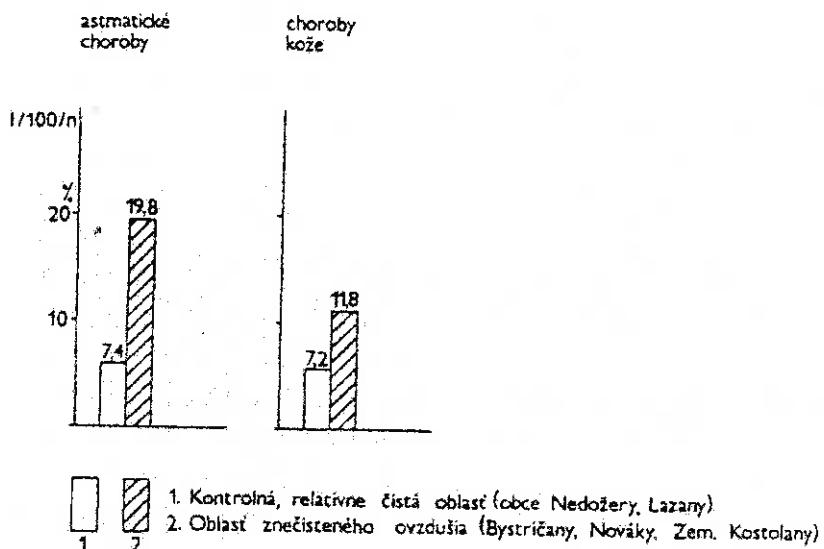
Vojtech Bartoš
starosta obce

Príloha: graf

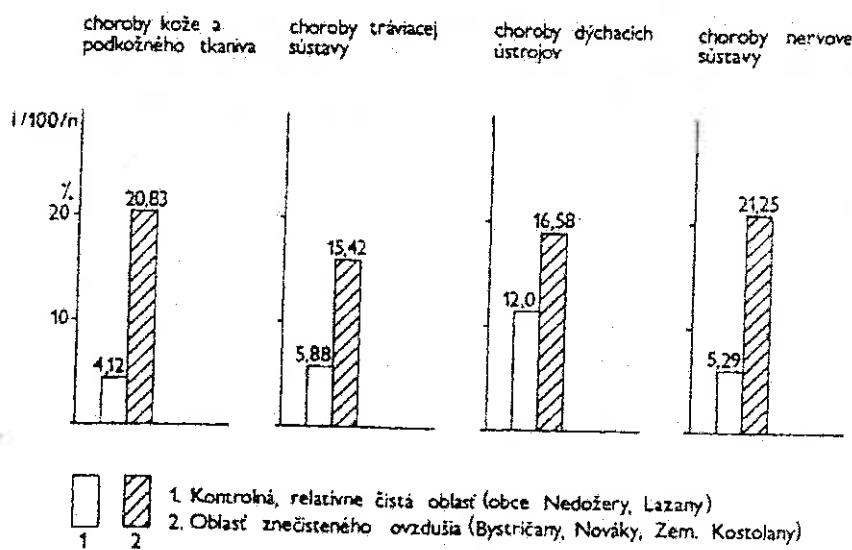
Na vedomie:

1. Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
3. Správa CHKO Ponitrie, Samova ulica 3, 949 01 Nitra
4. Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín

ZDRAVOTNÝ STAV DETSKÉJ POPULÁCIE 1980
OBEC BYSTRIČANY

ZDRAVOTNÝ STAV DETSKÉJ POPULÁCIE 1991
OBEC BYSTRIČANY

Graf. 1 a 2. Chorobnosť detskej populácie v Bystričanoch (údaje podľa Ústavu hygieny a epidemiológie v Prievidzi, za rok 1991 podľa G. Šimku, lit.5)